

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

HİZMET İHRACATINDA YEŞİL PASAPORT UYGULAMASI

01 NİSAN 2022

KAPSAM

- 5682 Sayılı Pasaport Kanunu (PK),
- 2017/9962 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı,
- 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun,
- 2017/9962 Sayılı İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Karar Kapsamında Hizmet İhracatına Yönelik Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge.

1. Hususi Damgalı Pasaport (Yeşil Pasaport)

- 5682 Sayılı Pasaport Kanunu'nun (PK'nın) 12. maddesinde; *“Türkiye Cumhuriyeti namına verilecek pasaport ve bunların yerini tutmaya mahsus vesikalar şunlardır:*

A) Pasaportlar:

I - Diplomatik pasaportlar;

II- Hususi damgalı pasaportlar;

III - Hizmet damgalı pasaportlar;

IV - Umuma mahsus pasaportlar (Münferit veya müşterek olur);

V - Yabancılara mahsus pasaportlar.

Pasaport yerine geçerli vesikalar: I. Pasavanlar, idari mektuplar ve hudut geçiş belgeleri, II. Gemiadamı cüzdanları, demiryolu ve hava ulaşım araçları memur ve mürettebatına verilen vesikalar, III. Seyahat belgesi ve benzeri belgeler.” hükmüne yer verilmiştir.

1. Hususi Damgalı Pasaport (Yeşil Pasaport)

- İçişleri Bakanlığı'nın 13/02/2017 tarihli ve 582 Sayılı yazısına istinaden 15/07/1950 tarihli ve PK' nın 14/A maddesi üzerine 6728 Sayılı Kanun ile yapılan düzenlemede belli şartları taşıyan ve ihracat yapan firma yetkililerine 4 yıl süre ile hususi damgalı pasaport (gündelik kullanımda yeşil pasaport olarak anılan) verileceği ve işlemlerin şekil şartlarını belirlemeye Cumhurbaşkanı'nın yetkili olacağı hüküm altına alınmıştır. 23.03.2017 tarih 30016 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve Bakanlar Kurulu'nca yetki altına alınmış bu Karar'da, belirlenen tutarda ihracat yapan firma yetkililerine hususi damgalı pasaport verilmesine ilişkin esaslar 2017/9962 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 6. maddesinin 3. fıkrasına istinaden yapılmıştır.
- İhracat yapan firma yetkililerine hususi damgalı pasaport verilmesine ilişkin esasların detayları ise Ekonomi Bakanlığı tarafından yayımlanan 14.04.2017 kabul tarihli ve 1607 Sayılı 2017/9962 Sayılı İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Karar Kapsamında Hizmet İhracatına Yönelik Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelgesi'nde ise düzenlenmiştir.

1. Hususi Damgalı Pasaport (Yeşil Pasaport)

- Mezkur Kanun'un 14. maddesinde; *"Hususî damgalı pasaportlar;*
 - *Birinci, ikinci ya da üçüncü derece kadrolarda çalışmakta olan devlet memurları,*
 - *TBMM'nin eski mensupları,*
 - *Eski bakanlar,*
 - *Birinci, ikinci ya da üçüncü derecede çalışan ve kadrolu olmayan diğer kamu görevlileri,*
 - *Birinci, ikinci ya da üçüncü derecede kadrolarda çalışmakta iken emekli olan ya da görevden çekilmiş olan memurlar ve diğer kamu çalışanları,*
 - *Aktif olarak çalışan büyükşehir, il ya da ilçe belediye başkanları,*
 - *Birinci dereceden kadro ile görev yaptıktan sonra emekli olan belediye başkanları,*
 - *Devlet sporcusu unvanına sahip olan resmi sporcular*
 - *Yeşil pasaport almaya hak sahibi olan kamu çalışanlarının eşlerine, 18 yaşına gelmemiş olan çocukları ve öğrenim hayatına devam etmekte olan, evlenmemiş olan ve ailesiyle birlikte ikamet eden çocukları."* hükmüne yer verilmiş olup, PK'da yapılan değişiklikle ihracatçılara hususi damgalı pasaport verilebilmesine imkan tanınmaktadır.
- 2017/9962 Sayılı İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Karar kapsamındaki uygulamayla mal ihraç edenlerle beraber, hizmet ihraç edenler de yararlanabilmektedir.

2. İhracat Yapanlara Yeşil Pasaport Verilmesinin Esasları

- Son 3 takvim yılı itibariyle, her takvim yılında ihracat yapılması gerekmekte olup, yıllık ortalama mal veya hizmet ihracatı asgari 500 bin ABD Doları ile 10 milyon ABD Doları arasında (10 milyon dahil) olan firmaların sadece 1 yetkilisine hususi damgalı yeşil pasaport verilmektedir. Yeşil pasaporttan sadece firma yetkilisi faydalanmakla beraber, **herhangi bir yakınının yeşil pasaporttan faydalanması söz konusu olmamaktadır.**

Son 3 Yıllık Ortalama İhracat Tutarı	Verilecek Pasaport Sayısı
500 Bin – 10 Milyon Dahil Olmak Üzere Arası	1
10 Milyon Üzeri – 25 Milyon Dahil Olmak Üzere Arası	2
25 Milyon Üzeri – 50 Milyon Dahil Olmak Üzere Arası	3
50 Milyon Üzeri – 100 Milyon Dahil Olmak Üzere Arası	4
100 Milyon Üzeri	5

- Örneğin;** mal ihracatı yapan firmanın 2019 yılı ihracat tutarı 5 Milyon ABD Doları, 2020 yılı ihracat tutarı 7 Milyon ABD Doları ve 2021 yılı ihracat tutarı 8 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmektedir.
- Son 3 takvim yılı itibariyle (2019, 2020, 2021) yıllık ortalama ihracat tutarı asgari 500 Bin ABD Doları olduğundan, firmanın 2 yetkilisine hususi pasaport verilebilmektedir.
- Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yurt dışına satışları yukarıda belirtilen ihracat tutarlarının hesaplanmasında dikkate alınmamaktadır.

2. İhracat Yapanlara Yeşil Pasaport Verilmesinin Esasları

- Yıllık ortalama ihracat değerlerine göre yapılan sınıflandırmada; son 3 yılda yıllık ortalama ihracat tutarı 500 bin Dolar'ın üzerinde olan firma yetkililerine, 26/06/2004 tarihli ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun 53. maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı 1 yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile; Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzeninin işleyişine karşı suçlar, zimmet, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmamaları kaydıyla, Cumhurbaşkanınca belirlenen esaslara göre 4 yıl süreyle hususi damgalı pasaport verilebilmektedir.
- İhracat yapan firma yetkilisi kapsamında yeşil pasaport alanların sonradan pasaport alabilme şartlarını taşımadıklarının anlaşılmasından itibaren "3 gün" içinde pasaportu iade etmeleri gerekmektedir. Bu kişiler söz konusu zorunluluğa uymazlarsa firmanın diğer yetkililerine 4 yıl hususi damgalı pasaport verilmemektedir.
- Harç İstinası: Yabancıların diplomatik pasaportlarıyla PK'nın 27. maddesi kapsamında harç istinası göz önüne alınarak hususi ve servis damgalı pasaportlara tekabül eden pasaportlarının vizeleri hiçbir harca veya resme tabi tutulmamakta olup, sadece defter bedeli ödenmektedir.

3. Mal ve Hizmet İhraç Eden Firmaların Belirlenmesi

- Yıllık ortalama ihracat değerlerine göre yapılan sınıflandırmada; son 3 yılda yıllık ortalama ihracat tutarı Cumhurbaşkanının belirleyeceği değerin üzerinde olan firma yetkililerine, Cumhurbaşkanınca belirlenen esaslara göre 4 yıl süreyle hususi damgalı pasaport verilebilir, ancak 2017/9962 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3. maddesinin uygulama fıkrasına istinaden **ihraç kayıtlı mal ve hizmet tesliminde dolaylı mal ve hizmet teslimi olduğu için ihraç kayıtlı mal ve hizmet teslimi yapan firma yetkililerine hususi damgalı pasaport verilmemektedir.**
- Mal ve hizmet ihracat tutarlarının açıklandığı üzere, bahse konu olan tutarda mal ihracatı yapan firmalar, resmi dış ticaret istatistikleri esas alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca belirlenir ve her yılın 15 Şubat tarihine kadar bölge müdürlükleri ile ihracatçı birliklerine bildirilmektedir.
- Başvurular son dönem Geçici Kurumlar Vergisi Beyannamesi verildikten sonra yapılmaktadır.
- Hizmet ihracatı ile 2017/9962 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 6. maddesinin 2. fıkrası kapsamındaki satışların tevsikine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca belirlenmektedir.

4. Hizmet İhracatçıları Birliği Üyelik Şartları

- Yeşil pasaport uygulamasından faydalanmak isteyen firmaların Hizmet İhracatçıları Birliği'ne üyelik şartı bulunmaktadır. Yeşil pasaport işlemleri bu birlik üzerinden yürütülmektedir.
- Hizmet İhracatçıları Birliği üyeliği için gerekli belgeler;
 - ✓ Başvuru Formu ve Taahhütname,
 - ✓ Ticaret Sicil Gazetesi,
 - ✓ Vergi Levhası,
 - ✓ İmza Sirküleri,
 - ✓ Kurumlar Vergisi Beyannamesi veya Yerine Geçen Belge (Gerçek ve Tüzel Kişiler İçin; hangi yıl için üyelik talebinde bulunulduysa o yıldan önceki yıla ait Kurumlar Vergi Beyannamesi (Üyelik talebinde bulunduğu zaman Kurumlar Vergisi Beyannamesi yoksa brüt satış tutarını gösterir bir yazı veya belge - her sayfası YMM veya SMMM tarafından kaşeli imzalı evrakın ASLI),
 - ✓ Kuruluş tarihi üyelik talebinde bulunan yıl ile aynı olan firmalar için aşağıda belirtilen dilekçenin YMM veya SMMM tarafından kaşeli imzalı evrak
 - ✓ Onayı yapan YMM veya SMMM'nin faaliyet belgesi ve imza beyannamesinin fotokopi sureti),
 - ✓ Giriş Aidatı ve Kesintiye İlişkin Ödeme Dekontu
- Gerekli belgeler HİB / Evrak Kayıt'a kargo ile veya elden iletildiği takdirde işlemler başlamaktadır.

4. Hizmet İhracatçıları Birliği Üyelik Şartları

- Hizmet İhracatçıları Birliği'ne üye olurken giriş aidatı ödenmesi zorunlu tutulmaktadır. Bu aidat ödendiği takdirde yıllık aidat alınmamaktadır. Yıllık aidat ise, üyeliği açık durumda olan firmalara, her yılın 1 Ocak tarihinde ödenebilir duruma gelmesi ve Şubat ayının sonuna kadar ödenmesi gerekmektedir. Eğer aidat zamanında ödenmezse 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'a göre gecikme zammı uygulanmaktadır. Buna ek olarak, Ticaret Bakanlığınca belirlenen oranlarda yapılan kesinti, 06.11.2021 Tarih ve 31651 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7341 Sayılı Kanun çerçevesinde faaliyete geçen İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi'ne (İGE A.Ş.) aktarılmaktadır.

4.1. Hizmet İhracatı Ve Hizmet İhracatını Oluşturan Sektörler

- Hizmet ihracatı: Yurt dışında yerleşik kişi ve kuruluşlara yönelik olarak yurt içi ve/veya yurt dışında gerçekleştirilen, yurt içi ve/veya yurt dışında faydalanıla 2017/9962 Sayılı İhracatçılara Hususi Damgalı Pasaport Verilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Karar Kapsamında Hizmet İhracatına Yönelik Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge'nin Ek 1'de açıklanan sektörlerdeki hizmetleri ifade etmektedir.
- Hizmet İhracatını Oluşturan Sektörler:
 - ✓ Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi Hizmetleri,
 - ✓ Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri,
 - ✓ Eğitim Hizmetleri,
 - ✓ Sağlık Hizmetleri,
 - ✓ Turizm ve Seyahat ile İlgili Hizmetler,
 - ✓ Eğlence ve Kültür Hizmetleri,
 - ✓ Taşımacılık Hizmetleri,
 - ✓ Mali Hizmetler,
 - ✓ Diğer Hizmetler.

4.2. Sektörlere Özel İstisnalar

4.2.1. Yük Taşımacılığı ve Lojistik Hizmetleri Sektörü:

- Firmanın iş alanı karada yük taşımacılığı ise, T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'ndan alınan "Taşımacı Yetki Belgesi"nin YMM Mühür&İmzalı halinin dosya ekine konulması gerekmektedir. T.C. ile yabancı ülkeler arasında yapılan nakliye işleri ile beraber, güzergahı içinde T.C. olan taşımacılık işlerine ilişkin verilen hizmetlerin faturalarında yurtiçi ya da yurtdışı müşterilerinin adına düzenlenmiş olmasına bakılmadan hizmet ihracatı olarak kabul edilmektedir. hizmet ihracatı tutarı hesaplanırken firmanın aracı firma olması durumunda acentenin elde ettiği hizmet gelirlerinden, fiili taşımayı yapan/ liman işletmecisi firması/firmaları tarafından verilen hizmet karşılığında ödenen tutar (KDV'den istisna taşıma giderleri) tenzil edilmekte ve kalan kısım hizmet ihracatı olarak almaktadır.

4.2.2. Yolcu Taşımacılığı Sektörü ve Yük Taşımacılığı Sektörü:

- Firmanın iş alanı yolcu taşımacılığı ise, Türkiye'de yerleşik seyahat acenteleri aracılığıyla yapılan satışlar hariç olmak üzere transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan işlemler hizmet ihracatı kapsamında yer almaktadır.

4.2.3. Havaalanı ve Deniz Limanları İşletmeciliği/Yer Hizmetleri Sektörü:

- Firmanın iş alanı havaalanı ve deniz işletmeciliği ise, Türkiye ile yabancı ülkeler arasında taşımacılık yapan firmalara ve güzergahı içinde T.C. olan taşımacılık işlerine ilişkin verilen hizmetler, hizmet ihracatı kapsamında kabul edilmektedir.

4.2. Sektörlere Özel İstisnalar

4.2.4. Gastronomi ve Konaklama Hizmetleri Sektörü

- Türkiye'de alınan konaklama veya rehberlik hizmetine ilişkin olarak konaklama tesisi veya turist rehberi tarafından yurt dışında yerleşik kişi ve kuruluşlara (yabancı gerçek kişi turist veya yurt dışında yerleşik seyahat acentesi) kesilen faturalar ile yabancı gerçek kişi turistlere yönelik olarak, yurt içinde yerleşik seyahat acentelerine düzenlenen faturalarda yer alan tutar, hizmet ihracatı tutarı olarak kabul edilmektedir.

4.2.5. Seyahat Acenteliği ve Tur Operatörlüğü Hizmetleri Sektörü:

- Hizmet ihracatı tutarı hesaplanırken, acentenin yurt dışında yerleşik kişi ve kuruluşlardan (yabancı gerçek kişi turist veya yurt dışında yerleşik seyahat acentesi) elde ettiği hizmet gelirlerinden, söz konusu kişi ve kuruluşlara Türkiye'de yerleşik “konaklama tesisi” ve “turist rehberi” tarafından verilen hizmetlere karşılık ödenen tutarlar indirilip, kalan kısım hizmet ihracatı tutarı olarak belirlenmektedir.

5. Mal İhracatında Bulunan Firmalar Açısından Müracaat Usulü

- 2017/9962 Sayılı Bakanlar Kurulu'nun 8. maddesinde mal ihracatında bulunan firmaların müracaat şekli aşağıdaki gibi açıklanmıştır. Buna göre;
 - i. Hususi damgalı pasaport müracaatı, İçişleri Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenen talep formu aracılığıyla yapılmaktadır. Müracaat sahibi tarafından eksiksiz olarak doldurulan ve imzalanan talep formu, firmayı temsil ve ilzama yetkili kişi/kişiler tarafından da imzalanarak, firmanın üyesi olduğu ihracatçı birliğine sunulmaktadır. Müracaat sahibinin firma yetkilisi olduğunu ve talep formunu imzalayan firmayı temsil ve ilzama yetkili kişi/kişilerin anılan yetkiyi haiz olduklarını tevsik etmeye yönelik belgeler müracaat sahibi tarafından talep formuna eklenmektedir.
 - ii. İhracatçı Birliği, müracaat sahibinin firma yetkilisi olduğuna ve talep formunu imzalayan firmayı temsil ve ilzama yetkili kişi/kişilerin anılan yetkiyi haiz olduklarına dair ibraz edilen belgeleri incelemektedir. Talep formundaki tüm bilgilerin tam ve doğru olarak doldurulduğuna ilişkin kontroller yapıldıktan sonra form, firmanın üyesi olduğu ihracatçı birliği yönetim kurulu başkanı veya yetkilendireceği başkan yardımcısı tarafından imzalanmaktadır.
 - iii. Eksiksiz olarak doldurularak imzalanan talep formu, onaylanmak üzere Bölge Müdürlüğü'ne sunulmaktadır. Talep formundaki tüm bilgiler tam ve eksiksiz olarak doldurtularak firmada pasaport alabilecek yetkili kişi sayısı açısından da gerekli kontroller yapıldıktan sonra form, Bölge Müdürü veya yetkilendireceği Bölge Müdür Yardımcısı tarafından onaylanmaktadır.
 - iv. Müracaat, Bölge Müdürlüklerince onaylanan talep formu ve gerekli diğer belgelerle birlikte şahsen yapılmaktadır.

6. Yeminli Mali Müşavir Tasdik Raporunun Hizmet İhraç Eden Firmalar Açısından Durumu

- Hizmet ihraç eden firmaların yeşil pasaport alabilmesi için YMM Tasdik Raporu düzenlenmesi zorunludur. Bu kapsamda, hizmet ihraç eden firmalar için Yeminli Mali Müşavir Tasdik Raporunda aşağıdaki hususların tespit edilerek yeşil pasaport uygulamasından yararlandırılmasında engel olup olmayacağı konusunda YMM'nin kanaat ve görüşünü beyan etmesi gerekmektedir.
 - ✓ Son üç yıla ait yasal defter, noter tasdik veya e-defter berat bilgileri,
 - ✓ Yasal defter kayıtlarına dayanak teşkil eden belgelerin usulüne uygun olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında bilgi,
 - ✓ Şirket muhasebesinden sorumlu meslek mensubuna ait (Ad-Soyad, T.C. Kimlik No, Ruhsat No ve Adres Bilgileri),
 - ✓ Şirket bünyesindeki muhasebe bilgi sistemi hakkında bilgi (muhasebe kayıtlarının Tek Düzen Hesap Plan'ına uygun olup olmadığı, vb.),
 - ✓ Firmaların vermekle yükümlü olduğu beyanname ve bildirgelerin süresinde verilip verilmediğine ilişkin bilgiler (aylık, üç aylık ve yıllık beyanname vb.),
 - ✓ Maliye Bakanlığı'nca belirlenen limitleri aşan tahsilat ve ödemelerin banka ve finans kuruluşları vasıtasıyla yapılıp yapılmadığına ilişkin bilgiler.

6.1. Rapora Eklenmesi Gereken Belgeler

- Yeminli Mali Müşavirler tasdik ettikleri rapordaki bilgilerin doğruluğunun ve gerçeğe uygunluğunun ispatında kullanılabilecek her türlü bilgi ve belgeyi tasdik ettikleri rapora eklemelidir.
 - ✓ Tasdik Sözleşmesi,
 - ✓ YMM Faaliyet Belgesi,
 - ✓ Son Üç Yıla Ait YMM Onaylı Fatura Listesi,
 - ✓ Son Üç Yıla Ait YMM Onaylı Yıllık Beyanname ve eki Mali Tablolar, ve İhtiyaç Duyulan Diğer Belgelerdir.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arzi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.